

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Věrou Pazderovou, LL.M., M.A., ve věci

žalobce: **D. N.**
nar. X, státní příslušnost Ruská federace
t. č. X

zastoupen advokátem Mgr. Vratislavem Polkou
sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 28. 4. 2023, č. j. OAM-806/ZA-ZA11-ZA10-R2-2020,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím neudělil žalobci azyl podle § 12 až § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a rozhodl, že žalobci nelze udělit doplňkovou ochranu pro existenci důvodů naplňujících vylučující klauzuli podle § 15a téhož zákona.
- 2. Žalobce podle žalovaného neuvedl žádné skutečnosti, z nichž by vyplývalo, že naplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalobce totiž sdělil, že nemá žádné politické přesvědčení, nikdy nebyl členem žádné politické strany, nikdy se politicky neangažoval a neuvedl ani jinou skutečnost, z níž by plynulo, že v Rusku uplatňoval svá

politická práva a svobody a byl z tohoto důvodu pronásledován. Žalobce od roku 1996 v Rusku nežije (v roce 2004 tam pouze byl na týdenní pracovní cestě).

3. Podle žalovaného nebyly naplněny ani podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by vypovídaly o pronásledování z důvodu jeho rasy, náboženství, národnosti či jiného azylově relevantního důvodu. V pohovoru žalobce sdělil, že v Rusku nikdy neměl problémy a nebyl trestně stíhán. Jako důvod žádosti uvedl obavu o život v případě návratu do Ruska, neboť se v ČR dopustil vraždy ruského občana a obává se pomsty ze strany jemu blízkých osob. Tento důvod však podle žalovaného není azylově relevantní, neboť pomsta jako pohnutka případného jednání vůči žalobci nepatří pod žádný z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu.
4. Žalobce navíc podle žalovaného zakládá své obavy pouze na svém vlastním přesvědčení, že mu hrozí nebezpečí. Uvedl totiž, že byl kontaktován ruskými státními orgány během vyšetřování vraždy v roce 2005 (ty mu měly říct, že pokud má s danou vraždou něco společného, ponese za to osobní odpovědnost) a poté již s nimi nikdy nepřišel do styku. V září či říjnu a poté v prosinci 2020 se na něj měli vyptávat u jeho kamaráda lidé s FSB (Federální služba bezpečnosti) a zajímali se o to, kdy se žalobce vrátí do Ruska. V prvním případě se mělo jednat o informativní schůzku, neboť nastaly nějaké nejasnosti s žalobcovým cestovním dokladem, v druhém případě se dotazovali, proč žalobce nepřišel a kdy se chystá přijet.
5. Žalobcovy obavy jsou podle žalovaného pouze obecné a vyznívají spekulativně. K žádným výhrůžkám nedošlo. Žadatel přikládá návštěvě FSB větší důležitost, než jak byla prezentována příslušníky dané služby. Sám pak připustil, že neví, proč se o něj státní orgány zajímají. Z jeho vyjádření nevyplývá, že by proti němu bylo v Rusku vedeno trestní řízení. Osobní odpovědnost za zmíněnou vraždu přitom žalobce skutečně nesl, neboť byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody ve výměře 12 let, který vykonal.
6. Žalobce dále uvedl, že se obává povolání k výkonu vojenské služby a nasazení do bojů na Ukrajině. Podle žalovaného je tato obava v současnosti zcela neopodstatněná, neboť částečná mobilizace, která byla v Rusku vyhlášena dne 21. 9. 2022, byla ukončena dne 28. 10. 2022. Aktuálně žádné povolávání občanů k výkonu vojenské služby neprobíhá (viz zprávy ČTK ze dne 28. 10. 2022 a ze dne 11. 4. 2023). Tuto skutečnost připustil i žalobce. Ze zmíněné zprávy ze dne 11. 4. 2023 vyplývá, že se další vlna mobilizace zatím nechystá. Žalobci tedy v tomto směru nic nehrozí. Žalobce navíc nevykonával povinnou základní vojenskou službu a nebyl zařazen do záloh, a proto by se jej případná částečná mobilizace ani netýkala. Vzhledem k žalobcově věku (46 let) mu nehrozí ani povolání k výkonu základní vojenské služby, neboť branná povinnost se týká občanů ve věku 18 až 27 let.
7. Podle žalovaného nelze dospět ani k závěru, že by měl mít žalobce v Rusku problémy kvůli nesouhlasu s politikou Ruska a vojenskou invazí na Ukrajinu. Žalobce výslovně uvedl, že svůj nesouhlas nikdy nevyjadřoval veřejně, neúčastnil se žádných demonstrací nebo protestních akcí, ani nebyl v tomto ohledu aktivní na sociálních sítích. V ČR pouze pomáhal Ukrajincům, ale veřejně dohledatelné důkazy o tom podle něj neexistují. Ruské státní orgány proto o žalobcově nesouhlasu nebo pomoci Ukrajincům nemohou vědět. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce nebyl veřejně politicky aktivní po dobu jeho bezpečného pobytu v ČR, není podle žalovaného pravděpodobné, že by takovou aktivitu začal vyvíjet v Rusku po návratu.

8. Žalovaný nepopírá, že v Rusku dlouhodobě panuje problematická situace ohledně vyjadřování názorů, dochází k omezování svobody slova a shromažďování, ke správnímu a trestnímu stíhání osob vyjadřujících nesouhlas s invazí na Ukrajinu apod. Po zahájení vojenské invaze na Ukrajinu se cenzura ještě zprísnila. K těmto otázkám žalovaný citoval z Výroční zprávy Human Rights Watch 2023. Je však třeba podle něj dodat, že důvody pro poskytnutí azylu jsou poměrně úzké a nepokrývají veškerá porušení lidských práv. Riziko správního nebo trestního stíhání žalobce z popsanych důvodů žalovaný neshledal z důvodů již uvedených v předchozím odstavci.
9. Bezpečný návrat potvrzuje i Informace OAMP – Situace navrátilců do Ruské federace po krátkodobém či dlouhodobém pobytu v zahraničí ze dne 31. 10. 2022, z níž vyplývá, že ruští občané po návratu do své země původu nečelí všeobecně žádným problémům. Problémům mohou být vystaveni aktivisté, novináři, blogeri nebo pracovníci v IT, kteří odjeli bezprostředně po 24. 2. 2022. Žalobce však do žádné z těchto kategorií nepatří.
10. Žalovaný neshledal ani důvody zvláštního zřetele hodné, pro které by měl být žalobci udělen humanitární azyl. V této souvislosti zohlednil zejména žalobcovu rodinnou, sociální a ekonomickou situaci, jeho věk a zdravotní stav. Žalobce je dospělý, svéprávný, práce schopný a jeho zdravotní stav je dobrý. Uvedl, že má na území ČR dceru, rodinné vazby však bez dalšího důvodem pro udělení humanitárního azylu nejsou. Žalobcova dcera má 15 let, žije se svou matkou a se žalobcem se vídá jednou týdně. Vzhledem k věku a frekvenci kontaktu nelze podle žalovaného shledat u žalobcovy dcery citovou závislost v takové míře, že by vycestování žalobce mělo nepříznivý dopad na její psychosociální vývoj. V případě žalobcova vycestování mohou být v kontaktu telefonicky, elektronicky nebo prostřednictvím sociálních médií. Nezávislost a samostatnost nezletilé dosvědčuje i skutečnost, že ji rodiče chtějí poslat na půl roku studovat do Ameriky. Finanční prostředky pro dceru může žalobce zasílat i ze zahraničí. Přestože žalobce v současnosti nesplňuje podmínku trestní zachovalosti pro udělení některého druhu dlouhodobého pobytu, má možnost požádat o krátkodobé vízum. Po odpadnutí zmíněné překážky může požádat o povolení dlouhodobějšího charakteru. Žalobci nebylo uloženo správní vyhoštění a není ani evidován jako nežádoucí osoba.
11. Podle zprávy IOM z července 2022 mohou ruští občané po návratu čerpat ze systému sociálního zabezpečení stejné výhody jako ostatní občané a mají rovněž zaručen přístup ke zdravotní péči. Střediska pro zaměstnanost jsou po celé zemi a poskytují pomoc při hledání zaměstnání. V místě trvalého bydliště lze žádat i o podporu v nezaměstnanosti, příp. absolvovat rekvalifikaci. Ve všech regionech je dostupný značný počet bytů a domů k pronajmutí. S ohledem na žalobcův věk a zdravotní stav nemá žalovaný za to, že by si v Rusku nedokázal najít zaměstnání. Humanitární azyl je možné udělit pouze za výjimečných okolností, ty však nebyly v této věci dány.
12. Dále se žalovaný zabýval možností udělení doplňkové ochrany, shledal však, že je naplněna vylučující klauzule podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, podle které jsou z doplňkové ochrany vyloučeny osoby, které se dopustily vážného zločinu. Pojem „vážný zločin“ není zákonem o azylu definován. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016-28, č. 3546/2017 Sb. NSS, nelze tento pojem vykládat pouze podle českého trestního zákoníku, ale v kontextu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“) a Úmluvy o právním postavení uprchlíků (dále jen „Ženevská úmluva“). Z judikatury Soudního dvora pak vyplývá, že při posouzení vážnosti zločinu je třeba vzít v úvahu povahu činu, skutečně způsobenou škodu, povahu a výši trestu a otázku, zda je daný čin obecně považován za závažný. Za vážné zločiny jsou přitom obecně považovány zločiny proti životu, fyzické integritě nebo svobodě člověka.

13. Z rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 9 T 10/2008-1343 a navazujícího rozsudku Vrchního soudu v Praze č. j. 8 To 6/2009-1377 vyplývá, že se žalobce dopustil vraždy, kterou spáchal úmyslně (při jízdě automobilem nejméně čtyřikrát střelil X, čímž mu způsobil smrtelné zranění, následně společně s řidičem vozidla skryl tělo v lesním porostu). Dopustil se tedy toho nejzávažnějšího trestného činu proti životu. Za tento trestný čin byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce 12 let, který vykonal dne 6. 12. 2019. Dále žalovaný konstatoval skutečnosti, které byly v trestním řízení zjištěny na základě psychologického vyšetření k osobě žalobce (žalobce byl vyhodnocen jako osoba primárně agresivní, zvláštní, dynamická, nezdrženlivá, neukázněná, egocentrická a zvýšeně narcistická). Motiv trestného činu byl podle zmíněných rozsudků zistitelný (žalobce se chtěl vyhnout problému spojeným s finančními machinacemi, které provedl bez vědomí X). Žalobce navíc v průběhu trestního řízení lhal, popíral vinu a snažil se vinu svěst na řidiče vozidla. V tomto kontextu nemůže být podle žalovaného považována za polehčující okolnost, že mu byl vzhledem k předchozí bezúhonnosti uložen trest mírně pod polovinou tehdejší trestní sazby, která činila 10 až 15 let. Žalovaný vyhodnotil jednání žalobce v souladu s trestními soudy jako vysoce společensky nebezpečné.
14. S ohledem na popsání okolností bylo podle žalovaného třeba aplikovat § 15a zákona o azylu, který vylučuje možnost udělení doplňkové ochrany osobám, kterou jsou považovány za nehodné takové ochrany.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

15. Žalobce namítá, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť nevychází ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu a je založeno na nesprávném právním posouzení. Napadené rozhodnutí je také nepřezkoumatelné, neboť není náležitě odůvodněno. Výroková část napadeného rozhodnutí podle žalobce nedostala požadavkům na přesnost a určitost.
16. Žalobce je přesvědčen, že naplňuje požadavky § 12 písm. b) zákona o azylu. V žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že se obává návratu do Ruska, protože mu tam hrozí pronásledování ze strany státních orgánů. Rusko je autokratický stát, který nerespektuje lidská práva. Žalobce se v případě návratu do země původu cítí ohrožen na životě, zdraví a svobodě, jak opakovaně popsal v pohovorech v rámci správního řízení. Žalobce je na seznamu zájmu ruské policie a tajných služeb, které se opakovaně na žalobce dotazovaly jeho přítele. Důvodem tohoto zájmu je skutečnost, že žalobce byl odsouzen v ČR za vraždu ruského občana, který byl blízkou osobou starosty Moskvy a dokonce prezidenta Putina. Nelze proto očekávat, že bude žalobci v Rusku garantována právní ochrana a spravedlivý proces. Žalobcův azylový příběh je od počátku konstantní, je logický a je rovněž možný. Žalovaný jej nijak nevyvrátil. Žalobce žije již více než 25 let v ČR a od svého uvěznění v Rusku nebyl, nemá proto, jak svá tvrzení podpořit.
17. V průběhu azylového řízení se navíc zásadně změnila situace v souvislosti s vojenskou invazí Ruska na Ukrajinu. Žalobce tuto invazi odsuzuje a odmítá, že by šel bojovat v rámci ruských jednotek. Samotný postoj k tomuto konfliktu může být v Rusku označen za nezákonný a může být kriminalizován. Přestože skončila „částečná mobilizace“, ze zpráv vyplývá, že na

ukrajinskou frontu jsou přednostně odváděni a posíláni vězni a osoby nepohodlné režimu. Z tohoto důvodu hrozí, že i žalobce by mohl být odveden a poslán do války. Je rovněž vysoce pravděpodobné, že k mobilizaci bude dále docházet, nelze proto vyloučit, že se žalobce bude muset účastnit bojových akcí proti své vůli, příp. bude pro svůj odpor kriminalizován.

18. Žalobce má proto za to, že naplňuje důvody pro přiznání azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť v zemi původu byl již perzekuován pro svou příslušnost k určité sociální skupině nepohodlných osob a pro zastávání určitých politických názorů a v případě návratu mu hrozí další perzekuce. Žalobce jasně správnímu orgánu předešel, že mu v zemi původu hrozí pronásledování a vážná újma. Tou je odvedení do války, se kterou nesouhlasí. V této souvislosti odkázal na příručku vydanou Úřadem vysokého komisaře pro uprchlíky (UNHCR), která se vyjadřuje k důkazní nouzi žadatelů o azyl a k zásadě v pochybnostech ve prospěch. Tvzení žalovaného, že žalobce neposkytl dostatečnou podporu pro svá tvrzení, není nijak podloženo.
19. Hodnocení žalovaného je podle žalobce spekulativní. Žalovaný bagatelizuje hrozby na straně žalobce, aniž by je vyvrátil. Žalovaný rovněž odmítl přispět svou aktivní činností ke zjištění skutkového stavu a opomněl zásadu v pochybnostech ve prospěch. Podle rozsudku NSS ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004-81, není třeba vyčkat, až politické názory ohrozí žadatele na životě, zdraví či svobodě, ale účelem poskytování azylu je takové újme předcházet.
20. Vycestování žalobce do Ruska by se mohlo stát dokonce „rozsudkem smrti“. Krom toho, vnitrostátní ruský zákon neukládá respektovat trest uložený žalobci v ČR, žalobce tak není chráněn před dvojím trestem. Žalobce může být podroben dalšímu procesu, přičemž nelze garantovat, že případ nebude zpolitizován. Druhý trest a druhý proces by byl v příkrém rozporu s principy právního státu a právem na spravedlivý proces. Jak jinak si vykládat zájem FSB o žalobce v minulosti.
21. Žalovaný rovněž pochybil, pokud žalobci neudělil alespoň humanitární azyl. Žalobce v ČR žije více než 25 let, má zde vytvořené zázemí, hovoří česky, má zde nezletilou dceru, která je občankou ČR a se kterou je v pravidelném kontaktu. Více jak polovina žalobcova života se tak odvíjí na území ČR. V případě vycestování nebude mít žalobce s ohledem na svou trestní minulost a postoj ČR k udělování nových víz a pobytů občanům Ruska žádnou šanci na osobní styk s dcerou. Zamítnutí žalobcovy žádosti není v nejlepším zájmu dítěte. Také v souvislosti s humanitárním azylem žalobce zopakoval svou argumentaci týkající se možného zapojení do války, se kterou nesouhlasí.
22. Pokud žalovaný neudělil žalobci azyl, měl mu udělit alespoň doplňkovou ochranu. Ani v případě odsouzení pro závažný zločin nelze žadatele „vydat“ do země původu s vědomím, že tam bude podroben perzekuci a ohrožen na životě a zdraví. To lze dovodit z právních norem týkajících se vydání jiného občana k trestnímu stíhání, které lze učinit pouze, je-li garantováno lidskoprávní zacházení a spravedlivý proces. Takové koncepci neodpovídá postup žalovaného, který odmítl udělení doplňkové ochrany pouze formálně s odkazem na § 15a zákona o azylu.
23. Aplikace § 15a zákona o azylu je v případě žalobce v rozporu s jeho zněním, podle kterého nelze doplňkovou ochranu udělit, je-li důvodné podezření, že se cizinec dopustil vážného zločinu. Žalobce byl za zvlášť závažný zločin vraždy pravomocně odsouzen a uložený trest vykonal. Neplatí tedy návěti „je-li důvodné podezření...“. Citované ustanovení se podle

žalobce nevztahuje na případy, kdy již bylo o trestném činu pravomocně rozhodnuto a trest byl vykonán, ale pouze na situace, kdy je např. trestní řízení teprve ve fázi prověřování. Pokud by byl přijat výklad žalovaného, jednalo by se o návrat k principu „oko za oko, zub za zub“. Byla by tím popřena možnost nápravy pachatele a jednalo by se o paušální postup odmítající poskytovat ochranu potřebným a ohroženým, přestože jejich trestněprávní jednání nemělo žádnou souvislost s azylem a přestože budou vydáni k nelidskému zacházení a ohrožení na životě a zdraví. Žalovaný podle žalobce pochybil, nezohlednil-li, že žalobce trest již vykonal. Závěr žalovaného je proto v rozporu s rozsudkem NSS ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016-28, jehož body 13 a 14 žalobce citoval.

III. Vyjádření žalovaného

24. Podle žalovaného je možné v napadeném rozhodnutí nalézt odpověď na všechny žalobní námitky. Žaloba některé skutečnosti pouze tvrdí, některé skutečnosti staví do nelogických vazeb a některé skutečnosti záměrně ignoruje. Podstatné je, že žalobce neuvedl žádný azylově relevantní důvod. Obsah žalobních námitek míří spíše proti neudělení doplňkové ochrany (obava z dvojího trestního stíhání, právo na soukromý a rodinný život, nástup do armády). Tu však s ohledem na žalobcovu trestní minulost a aplikaci § 15a zákona o azylu žalovaný neposuzoval. Žalovaný setrvává na závěru, že podmínky vylučující klauzule byly naplněny. U žalobce existovalo nejen důvodné podezření, že se dopustil vážného zločinu, žalobce byl za vážný zločin dokonce pravomocně odsouzen. Dopustil se přitom toho nejzávažnějšího zločinu. Okolnosti tohoto zločinu zmíněné již v napadeném rozhodnutí žalovaný zopakoval.

IV. Posouzení žaloby soudem

25. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 22. 5. 2023 a žaloba byla odeslána dne 6. 6. 2023), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud rozhodl ve věci v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť oba účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (žalovaný výslovně, žalobce implicitně, neboť na výzvu soudu nereagoval).
26. Žaloba není důvodná.
27. Úvodem je třeba zdůraznit rozdíl mezi podmínkami pro udělení azylu a podmínkami pro udělení doplňkové ochrany.
28. Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení zjištěno, že cizinec „*a*) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod“ nebo „*b*) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště“.
29. Ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu je promítnutím čl. 43 Listiny základních práv a svobod (dále též „Listina“, podle kterého Česká republika „*poskytuje azyl cizincům pronásledovaným za uplatňování politických práv a svobod*“) na zákonné úrovni. Za politická práva a svobody musejí přitom být pokládána politická práva ve smyslu hlavy druhé oddílu druhého Listiny, tedy svoboda projevu, právo na informace, petiční právo, právo shromažďovat a sdružovat se, aktivní i pasivní volební právo a právo na odpor (blíže viz např. rozsudek NSS ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008-67, č. 1713/2008 Sb. NSS). Citované ustanovení tak speciálně cílí na jediný důvod pronásledování, jenž se do určité míry překrývá (ovšem neshoduje) s jedním z důvodů pronásledování podle písmene b) téhož

ustanovení (zastávání určitých politických názorů). Rozdílem je pak také vazba na zkušenost již uskutečněného (prožitého) pronásledování (viz rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2014, č. j. 5 Azs 20/2014-44). Jinými slovy, pro naplnění důvodů pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu by musel být žadatel již vystaven pronásledování za uplatňování politických práv a svobod (viz rozsudek NSS ze dne 22. 5. 2009, č. j. 5 Azs 7/2009-98, č. 1913/2009 Sb. NSS). Samotný pojem „pronásledování“ je ovšem třeba v obou písmenech § 12 zákona o azylu vykládat shodně (viz rozsudek NSS ze dne 27. 8. 2019, č. j. 1 Azs 343/2018-28, bod 84).

30. Ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu je transpozicí kvalifikační směrnice, podle jejíhož čl. 2 písm. d) se *uprchlíkem* rozumí „státní příslušník třetí země, který se v důsledku oprávněných obav před pronásledováním z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodů příslušnosti k určitým společenským vrstvám nebo i zastávání určitých politických názorů nachází mimo zemi své státní příslušnosti a je neschopen přijmout, nebo vzhledem ke shora uvedeným obavám odmítá ochranu dotyčné země, nebo osoba bez státní příslušnosti, která se ze stejných shora uvedených důvodů nachází mimo zemi svého dosavadního pobytu, která vzhledem ke shora uvedeným obavám se tam nechce nebo nemůže vrátit a na kterou se nevztahuje článek 12“. Toto ustanovení vychází z čl. 1 Ženevské úmluvy.
31. Z citovaného ustanovení je zřejmé, že podle § 12 písm. b) zákona o azylu lze udělit azyl pouze tehdy, pokud žadatel splní následující podmínky: **1.** je *mimo zem svého původu*, **2.** má *odůvodněný strach* (resp. slovy kvalifikační směrnice a Ženevské úmluvy „oprávněné obavy“) **3.** z *pronásledování* [kterým se rozumí závažné porušení lidských práv (srov. čl. 9 odst. 1 kvalifikační směrnice) v kombinaci se selháním ochrany v zemi původu, tzn. žadatel nemůže nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu (srov. čl. 7 kvalifikační směrnice)], **4.** je splněn některý z taxativně vyjmenovaných *důvodů pronásledování*, **5.** je zde *příčinná souvislost* mezi některým z těchto důvodů pronásledování a pronásledováním nebo mezi některým z těchto důvodů a selháním státním ochrany [srov. čl. 10 kvalifikační směrnice] a **6.** žadatel potřebuje a zaslouží si ochranu, tzn. *neaplikuje se vylučující klauzule* (§ 15; srov. čl. 12 kvalifikační směrnice). Všechny uvedené prvky je třeba splnit **kumulativně** (vylučující klauzuli však není třeba výslovně posuzovat, pokud nejsou naplněny prvky inkluzivní klauzule, tedy předchozích pět bodů).
32. Doplnková ochrana se podle § 14a zákona o azylu ve znění účinném do 30. 6. 2023 udělí cizinci (který nesplňuje důvody pro udělení azylu), pokud je zjištěno, že v jeho případě existují „*důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště*“. Podle odstavce 2 se za vážnou újmu považuje „**a)** uložení nebo vykonání trestu smrti, **b)** mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, **c)** vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo **d)** pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky“. Toto ustanovení je [s výjimkou písmene d)] transpozicí čl. 2 písm. f) kvalifikační směrnice.
33. K udělení doplňkové ochrany je tedy třeba splnit všechny podmínky stanovené § 14a odst. 1 zákona o azylu **kumulativně** – žadatel **1.** se musí nacházet mimo zemi svého původu, **2.** musí mít důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí (reálná hrozba), **3.** vážné újmy (musí být naplněno alespoň jedno z písmen podle odstavce 2), **4.** nemůže nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu a **5.** nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule (viz např.

rozsudek NSS ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008-62; vylučující klauzuli přitom není třeba výslovně posuzovat, pokud nejsou naplněny prvky inkluzivní klauzule, tedy předchozí 4 body).

34. Jakkoliv lze shledat určité rozdíly mezi podmínkami pro udělení azylu a podmínkami pro udělení doplňkové ochrany i v prvcích důkazního standardu (odůvodněný strach, resp. přiměřená pravděpodobnost pronásledování v. skutečné nebezpečí vážné újmy, k tomu viz např. rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82) či vážné újmy v. pronásledování, s ohledem na žalobní námitky a skutkové okolnosti posuzované věci je v nyní posuzované věci klíčovým rozdílem požadavek na existenci příčinné souvislosti s některým z důvodů pronásledování v případě azylu (viz též § 28 odst. 6 zákona o azylu, resp. čl. 9 odst. 3 kvalifikační směrnice), zatímco v případě doplňkové ochrany taková vazba na nějaký konkrétní důvod vyžadována není.
35. Soud se plně ztotožňuje s žalovaným, že žalobce neuvedl žádný z důvodů předvídaných § 12 písm. a) ani b) zákona o azylu. Podstata jeho argumentace spočívá v obavě ze msty ruských státních orgánů za to, že se dopustil vraždy X, který byl osobou navázanou na současného prezidenta Putina. I pokud by žalobci z takového důvodu hrozilo v Rusku nebezpečí, nelze shledat žádnou vazbu s některým z taxativně vyjmenovaných důvodů v § 12 zákona o azylu. Tvrzené nebezpečí by žalobci hrozilo proto, že se dopustil vraždy, nikoliv proto, že by tím snad vyjadřoval svůj politický názor nebo jiná politická práva. Posouzení, zda žalobci reálně hrozí zabití (vážná újma) z právě uvedeného důvodu, by mohlo být posouzeno pouze v rámci posouzení podmínek doplňkové ochrany, ale to pouze za předpokladu, že by byly splněny všechny podmínky uvedené výše v bodu 33, tedy včetně absence pro aplikaci vylučující klauzule (k tomu viz níže body 46 a násl.).
36. Přestože kvalifikační směrnice v čl. 9 odst. 2 uvádí mezi příklady pronásledování mimo jiné „b) právní, správní, policejní nebo soudní opatření, která jsou sama o sobě diskriminační nebo jsou prováděna diskriminačním způsobem, c) nepřiměřené nebo diskriminační trestní stíhání nebo trestání, d) odepření soudní ochrany, které vede k nepřiměřenému nebo diskriminačnímu trestu“, neznamená to, že takové jednání je dostatečné k přiznání statusu uprchlíka, resp. udělení azylu, nejsou-li splněny ostatní prvky definice uprchlíka, zejm. příčinná souvislost s důvody pronásledování. Jinými slovy, čl. 9 odst. 2 kvalifikační směrnice typově upřesňuje prvek „3. pronásledování“ (viz výše bod 31), to však nic nemění na nutnosti splnit zároveň také prvek „5. příčinná souvislost mezi některým z těchto důvodů pronásledování a pronásledováním nebo mezi některým z těchto důvodů a selháním státní ochrany“ (viz též rozsudek Soudního dvora ze dne 19. 11. 2020, C-238/19, EZ, výrok č. 3).
37. Jak již soud uvedl výše, v případě žalobce příčinná souvislost s některým z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu jednoznačně chybí, proto ani námitky, že žalobci hrozí v Rusku druhý proces a druhé odsouzení pro vraždu, za kterou již byl v ČR odsouzen, nelze posuzovat pohledem § 12 zákona o azylu.
38. Pod některý z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nelze podřadit ani žalobcem vyjádřenou obavu, že bude poslán do války na Ukrajině. Soud se ztotožňuje s žalovaným, že s ohledem na žalobcův věk je pravděpodobnost jeho odvedení do armády a následně povolání do války na Ukrajině v rámci případné další mobilizace velmi malá. Krom toho, i v tomto případě by musela existovat příčinná souvislost mezi odpírání vojenské služby (resp. postihem za něj) a některým z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. V této souvislosti lze připomenout, že z rozsudku Soudního dvora ze dne 26. 2. 2015, C-472/13, i z na

navazující judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudku ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 158/2015-24, nebo usnesení ze dne 2. 7. 2018, č. j. 5 Azs 49/2018-47) vyplývá, že uvažovat o udělení mezinárodní ochrany z důvodu obav žadatele z pronásledování v podobě trestního stíhání nebo trestu za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny proti míru, válečné zločiny či zločiny proti lidskosti, popřípadě by byl v rozporu se zásadami a cíli Organizace spojených národů [čl. 9 odst. 2 písm. e) kvalifikační směrnice], lze jen tehdy, pokud je žadatel příslušníkem ozbrojených sil či *je jeho účast v bojích pravděpodobná* a zároveň je vysoce pravděpodobné spáchání takových činů (s alespoň nepřímou účastí žadatele). Dále je třeba zvážit, zda následky odepření vojenské služby představují opatření nepřiměřená v kontextu práva státu udržovat ozbrojené síly.

39. Přestože žalobce vyjádřil nesouhlas s válkou na Ukrajině, nelze toto obecné vyjádření považovat za odpírání vojenské služby z důvodu uvedeného ve výše zmíněném čl. 9 odst. 2 písm. e) kvalifikační směrnice, nebo z náboženských důvodů či jiné relevantní výhrady svědomí. Z vyjádření žalobce naopak vyplývá, že obavy z povolání do války na Ukrajině spojuje především s tím, že by se jej takto mohly ruské státní orgány zbavit z důvodu msty za vraždu, kterou spáchal. I v tomto případě je proto třeba zopakovat, že posouzení, zda žalobci reálně hrozí povolání do války na Ukrajině jakožto msta za vraždu by mohlo být posouzeno pouze v rámci posouzení podmínek doplňkové ochrany, ale to pouze za předpokladu, že by byly splněny všechny podmínky uvedené výše v bodu 33, tedy včetně absence pro aplikaci vylučující klauzule (k tomu viz níže body 46 a násl.).
40. Žalobce zároveň výslovně potvrdil, že své názory na válku na Ukrajině nikde veřejně neprezentoval a stejně tak nejsou žádné veřejně dohledatelné důkazy o jeho pomoci Ukrajincům v ČR. Soud se proto ztotožňuje s žalovaným, že z tohoto důvodu žalobci pronásledování v Rusku nepochybně nehrozí.
41. Soud proto shrnuje, že žalobce nepochybně nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Soud doplňuje, že tvrzení v žalobě, že žalobce již byl v zemi původu perzekuován pro svou příslušnost k určité sociální skupině, nemá žádnou oporu ve skutkových okolnostech této věci a patrně se jedná o pozůstatek jiné žaloby, sepsané týměž zástupcem pro jiného žalobce.
42. Dále se soud ztotožňuje také s hodnocením žalovaného, že v případě žalobce nejsou dány žádné důvody zvláštního zřetele hodné, které by odůvodňovaly udělení humanitárního azylu. V této souvislosti je třeba předně připomenout, že na udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu není právní nárok, je možné jej udělit pouze v případech zvláštního zřetele hodných a konečné posouzení je otázkou správního uvážení žalovaného. Správní rozhodnutí proto v tomto ohledu podléhá pouze omezenému soudnímu přezkumu [viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, nebo ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55)].
43. Relativně dlouhá doba, po kterou žalobce pobývá na území ČR, k udělení humanitárního azylu sama o sobě nedostačuje. Navíc i pro udělení humanitárního azylu považuje soud za významné, že se žalobce dopustil na území ČR vraždy. Tato skutečnost je významným faktorem v neprospěch žalobce, který není vyvážen žádným dostatečně silným důvodem, který by naopak svědčil v žalobcův prospěch. Takový důvodem není ani přítomnost žalobcovy dcery na území ČR. Z vyjádření samotného žalobce plyne, že jejich vztah byl poznamenán dlouhodobým pobytem žalobce ve vězení. Přestože se žalobce vyjádřil tak, že

se jejich vztah časem lepší, z jeho tvrzení nevyplývá, že by mezi ním a dcerou existovala intenzivní citová vazba, v důsledku které by jejich odloučení představovalo závažný zásah do jejich životů.

44. S ohledem na výše uvedené je soud přesvědčen, že žalovaný meze správního uvážení při posouzení podmínek pro udělení humanitárního azylu nepřekročil. Neudělení tohoto druhu azylu přitom dostatečně podrobně a přezkoumatelně odůvodnil (srov. shrnutí výše v bodech 10 a 11).
45. Zbývá proto posoudit, zda žalovaný vyloučil žalobce z doplňkové ochrany v souladu se zákonem.
46. Předně soud považuje vhodné částečně korigovat závěry žalovaného, podle nichž se žalobcovy obavy z ruských státních orgánů zakládají pouze na jeho vlastních domněnkách, protože ze strany FSB nedošlo vůči žalobci k žádným výhrůžkám a jednalo se pouze o informativní schůzky u žalobcova kamaráda. Toto hodnocení žalovaného soud považuje za odtržené od reality. Pokud by měly ruské státní orgány zájem žalobce zlikvidovat, patrně by mu to nesdělovaly předem. Pouze na základě skutečnosti, že se státní orgány (FSB) dotazovaly (pokud je toto žalobcovo tvrzení pravdivé) „pouze“ na to, kdy se žalobce do Ruska vrátí, nelze vyloučit, že se o žalobce zajímají v souvislosti s vraždou X.
47. Žalovaný nezpochybnil, že X byl v Rusku významnou osobou a že byl osobou blízkou prezidentu Putinovi. Tuto skutečnost ostatně potvrzují i veřejně dostupné zdroje (viz např. <https://.....>). S ohledem na mstivou povahu ruského režimu nelze vyloučit, že by i po letech mohla žalobci hrozit za vraždu X odplata. Tyto okolnosti by však mohly být významné pouze tehdy, nebyl-li by žalobce z doplňkové ochrany vyloučen.
48. Aplikace vylučující klauzule podle § 15a písm. b) zákona o azylu brání tomu, aby žalovaný a následně soud posuzovali reálnost výše popsané hrozby. V případě užití vylučující klauzule totiž již správní orgán není povinen zabývat se klauzulí inkluzivní, tedy podmínkami pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a, příp. 14b zákona o azylu (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 7. 9. 2010, čj. 4 Azs 60/2007-119, č. 2174/2011 Sb. NSS). Z téhož důvodu se inkluzivní klauzulí nemůže zabývat ani soud.
49. Podle zmíněného ustanovení nelze doplňkovou ochranu udělit, *„je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil vážného zločinu“*.
50. Výklad žalobce, podle které lze citované ustanovení aplikovat pouze na situace, kdy žadatel nebyl dosud pravomocně odsouzen (a posouzení toho, zda se dopustil vážného zločinu, se nachází teprve ve fázi důvodného podezření), soud považuje za absurdní. Postačuje-li pro vyloučení z doplňkové ochrany pouze důvodné podezření, že se žadatel dopustil vážného zločinu, tím spíše je třeba žadatele vyloučit, byl-li již za vážný zločin pravomocně odsouzen trestním soudem.
51. Skutečnost, že žalobce byl pravomocně odsouzen za zločin vraždy, je mezi účastníky nesporná a je rovněž doložena trestními rozsudky založenými ve správním spise. Soud ve shodě s žalovaným nemá rovněž pochyb o závažnosti zločinu vraždy, který je proviněním proti lidskému životu. Takový zločin je nepochybně „vážným zločinem“ ve smyslu § 15a písm. b) zákona o azylu.
52. Soud se neztotožňuje ani s argumentem žalobce, podle kterého nelze vylučující klauzuli aplikovat, pokud již žadatel trest odnětí svobody vykonal. Taková podmínka z citovaného ustanovení ani z jeho předobrazu v čl. 17 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice nevyplývá.

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

Část rozsudku č. j. 6 Azs 309/2016-28, které se žalobce dovolává, je citací příručky UNHCR k čl. 1 F Ženevské úmluvy. Ženevská úmluva upravuje pouze postavení uprchlíka, nikoliv osoby, která má nárok na doplňkovou ochranu. Důvody pro vyloučení z postavení uprchlíka jsou odlišné od důvodů pro vyloučení z doplňkové ochrany (srov. § 15 zákona o azylu a čl. 12 kvalifikační směrnice), byť je lze v některých aspektech přiměřeně zohlednit (viz níže). Příručka UNHCR je navíc nezávazným dokumentem. Ze závěrů, které Nejvyšší správní soud učinil ve zmíněném rozsudku, pak nevyplývá, že by vykonání trestu bylo bez dalšího překážkou aplikace vylučující klauzule (srov. též rozsudek zdejšího soudu ze dne 31. 8. 2021, č. j. 53 Az 14/2020-24, kasační stížnost byla ve zmíněné věci odmítnuta pro nepřijatelnost usnesením NSS ze dne 1. 2. 2022, č. j. 7 Azs 278/2021-35).

53. Soud naopak považuje pro výklad vylučující klauzule rozhodné závěry Soudního dvora. Který (byť rovněž k vyloučení z postavení uprchlíka) uzavřel, že vyloučení není podmíněno přezkumem přiměřenosti ve vztahu k projednávané věci (rozsudek ze dne 9. 11. 2010, spojené věci C-57/09 a C-101/09, B a D). Z porovnání znění čl. 12 a čl. 17 kvalifikační směrnice neplyne, že by měl pro vyloučení z doplňkové ochrany platit odlišný závěr.
54. Dále je třeba vzít v úvahu závěry vyslovené Soudním dvorem v rozsudku ze dne 6. 7. 2023, C-8/22, XXX, který vysvětlil rozdíl mezi podmínkami pro odnětí postavení uprchlíka a pro vyloučení z postavení uprchlíka, poukázal především na to, že pokud by unijní normotvůrce zamýšlel jako podmínku, že cizinec představuje nebezpečí pro společnost členského státu, ve kterém se nachází, jistě by to uvedl výslovně (body 31 až 33). Pro nyní posuzovanou věc je pak podstatný rovněž závěr, ve kterém Soudní dvůr zdůraznil, *„pokud jde o přiznání doplňkové ochrany, která může poskytnout omezenější ochranu než postavení uprchlíka, čl. 17 odst. 1 směrnice 2011/95 odkazuje v písmenu b) na spáchání vážného zločinu a v písmenu d) na existenci nebezpečí pro společnost, přičemž tyto prvky jsou výslovně prezentovány jako alternativní podmínky, z nichž každá samostatně vede k vyloučení z nároku na doplňkovou ochranu“* (bod 37, zdůraznění doplněno).
55. Z judikatury Soudního dvora lze tedy dovodit, že při aplikaci vylučující aplikace podle § 15a písm. b) zákona o azylu není prostor pro vyvažování a odsouzení za spáchání váženého zločinu je samostatným a dostatečným důvodem pro vyloučení. Z odkazu Soudního dvora na výslovné stanovení podmínek pro vyloučení unijním normotvůrcem pak lze dovodit, že pokud by unijní normotvůrce zamýšlel neaplikovat vylučující klauzuli uvedenou v čl. 17 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice [kterému odpovídá § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu] na situace, kdy cizinec již vykonal trest odnětí svobody, jistě by to v daném ustanovení výslovně uvedl.
56. Krom toho, i pokud by snad určité vyvažování provedeno být mělo (o čemž však soud není na základě výše uvedeného přesvědčen), s ohledem na závažnost zločinu spáchaného žalobcem, neuplynula od vykonání trestu dostatečně dlouhá doba, která by odůvodňovala, aby se na něj hledělo, jako by nebyl odsouzen, a tedy neměla být z tohoto důvodu aplikována vylučující klauzule.
57. Soud nemá pochyb ani o tom, že skutkové okolnosti neodůvodňují udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu ve znění do 30. 6. 2023 z důvodu vazby žalobce na dceru. Jak již soud uvedl výše, intenzita jejich vztahu není taková, že by bylo možné vůbec uvažovat o porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobody (dále jen „Úmluva“) neudělením azylu (k výjimečnosti aplikace zmíněného ustanovení z důvodu porušení rodinného a soukromého života viz např. rozsudek zdejšího

soudu ze dne 30. 6. 2022, č. j. 45 Az 2/2022-19, a judikaturu tam citovanou). Je třeba také připomenout, že právo na respektování rodinného a soukromého života není absolutní a je třeba vždy porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. ochranou před nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku. I v tomto ohledu je proto žalobcovo odsouzení za vraždu významné.

58. Krom toho, z článku 8 Úmluvy nevyplývá povinnost udělit azyl ani právo na udělení konkrétního typu povolení k pobytu, pokud řešení nabízené vnitrostátními orgány umožňuje dotčenému jednotlivci bez překážek vykonávat jeho právo na respektování soukromého a rodinného života (srov. rozsudek ESLP ze dne 13. 10. 2016, *B.A.C. proti Řecku*, stížnost č. 11981/15, bod 35). Tento závěr převzal ve své judikatuře i Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudek ze dne 29. 12. 2022, č. j. 3 Azs 238/2022-41). Případná hrozba porušení čl. 8 Úmluvy je tak řešitelná prostřednictvím víza za účelem strpění (srov. např. rozsudek zdejšího soudu 24. 4. 2023, č. j. 54 A 5/2023-41, potvrzený rozsudkem NSS ze dne 10. 8. 2023, č. j. 2 Azs 135/2023-33).
59. Prostřednictvím víza za účelem strpění je též řešitelná případná hrozba, která by žalobci hrozila ze strany ruských orgánů jakožto odplata za vraždu X (srov. zmíněné rozsudky č. j. 54 A 5/2023-41 a č. j. 2 Azs 135/2023-33 a rozsudky NSS ze dne 29. 12. 2022, č. j. 3 Azs 238/2022-41, a ze dne 18. 11. 2022, č. j. 3 Azs 235/2022-27, v nichž Nejvyšší správní soud dovedl dostatečnost víza za účelem strpění pro dodržení závazků vyplývajících z čl. 2 a 3 Úmluvy, odlišný kontext zmíněných rozsudků na uvedeném závěru nic nemění).
60. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že žalovaný zjistil stav věci v rozsahu, který byl potřebný pro posouzení podmínek pro udělení mezinárodní ochrany podle zákona o azylu, jeho závěry o nedůvodnosti žalobcovy žádosti o azyl a o vyloučení z možnosti udělení doplňkové ochrany jsou souladné se zákonem a jsou s ohledem na tvrzení žalobce a další skutkové okolnosti dostatečně odůvodněné.

V. Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

61. Soud neshledal žalobu důvodnou a nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
62. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o žalobě žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 31. srpna 2023

Mgr. Věra Pazderová, LL.M., M.A., v. r.
soudkyně